

Dannebrogsviden – en artikel om pasning af Dannebrogsfanen Af flagkonsulent i Danmarks-Samfundet Søren Cruys-Bagger Maj 2013

Denne artikel er flagviden om hvordan man passer godt på din Dannebrogsfane.

Jo bedre man passer på sin Dannebrogsfane, jo længere holder den og jo større glæde får alle i foreningen af den.

Pasning af fanedugen

Når en fane ikke er i brug, bør den opbevares og behandles rigtigt. Ellers kan det på langt sigt betyde, at fanedugen krøller, mugner og går i stykker. Opbevaring af en fane sker ved brug af et fanehylster og et fanesvøb. Hvis fanen under brug er blevet våd, så lad den tørre, inden I ruller den sammen og anbringer den i fanehylsteret. Fanedug, fanebånd og fanesnøre skal være helt tørre, og fanestang og fanespyd skal tørres af inden opbevaringen. Lad tørringen af fanedugen foregå langsomt og ikke ved at placere den i direkte sollys eller i stærk varme.

Indpakning til opbevaring foregår ved, at fanespyd, fanesnøre og eventuelle fanebånd tages af. Skru den nederste del af fanestangen af. For at undgå en afsmitning af messingsømmene, der hvor fanedugen er sømmet fast til fanestangen, anbringes et langt smalt stykke bomuldsstof – kaldet fanesvøbet - i hele længden, når fanen skal rulles sammen. Det vil betyde, at afsmitningen sker på bomuldet og ikke på fanedugen.

Læg fanesvøbet på et bord eller lignende, læg fanen på svøbet, og rul fanesvøb og fanedug sammen om stangen, men ikke for stramt. Fold eventuelle fanebånd sammen én gang og læg dem ind i den sidste omgang af fanesvøbet, dog sådan at metalbøjlerne ikke kommer i berøring med fanedugen. Læg fanespyd og fanesnøre i den udvendige lomme på fanehylsteret. Placer den sammenrullede fane i et tørt rum ikke under 15 grader.

Pasning af fanestangen

Selve stangen er behandlet samt lakeret og skal ikke vedligeholdes med olie eller lignende. Hvis fanestangen er blevet beskidt, især ved fanefoden (dupskoen), rengøres der med vand, og der benyttes efterfølgende en tør klud. Hvis metalringen omkring dupskoen er blevet ødelagt kan den udskiftes ved at kontakte en af de mange virksomheder i Danmark, som laver faner.

Pudsning af metaldele

På en Dannebrogsfane er der fem forskellige metaldele. Der hvor fanen samles på midten med et samlestykke, toppen af fanen med et gevind til et fanespyd, dupsko, et fanespyd i toppen samt en række emblemer/metalfanebånd, som er slået på eller omkring fanestangen.

Metaldele af messing pudses og poleres med en metalpudsecreme som indeholder et svagt slibemiddel anvendt som poleringsmiddel. Eksempelvis mærket Brasso eller tilsvarende.

Metaldele af sølv pudses og poleres med en metalpudsecreme, som indeholder et svagt slibemiddel anvendt som poleringsmiddel. Eksempelvis mærket Silvo eller tilsvarende.

Sørg altid for at fjerne alt cremen fra metaldelene. Ellers vil det tørre ind og give en uhensigtsmæssig grim belægning på metaloverfladen. Man skal især være påpasselig med fanespyddet og indgravering på samlestykket, hvor metalpudsecremen ofte kan trænge ind og gøre polering vanskelig.

Pas på med metalpudsecreme

Fanestangen kan ødelægges, hvis overskydende creme ikke omgående fjernes fra trædelene. Eftersom cremen indeholder slibemiddel, vil det dels kunne ødelægge lakeringen på træet og dels kunne trænge ind i træet, som efterfølgende bliver misfarvet. Denne misfarvning kan normalt ikke fjernes.

Hvide handsker

For at undgå at der sættes fingeraftryk på metaldelene, kan fanebæreren anvende hvide handsker af bomuld.

SLUT